

Discurs MHP, Ximo Puig, 9 d'Octubre

9 d'octubre de 2015

Autoritats, senyores i senyors, valencianes i valencians,

És este un temps d'incerteses. D'incerteses personals, institucionals i socials. Des de fa molts més anys dels que ens agradaria, patim una crisi econòmica de la qual anem eixint amb no poques dificultats. Algunes dades encara entre nosaltres són angoixants.

A la Comunitat Valenciana hi ha més de 558.400 persones sense treball. La nostra taxa d'atur és major que la mitjana nacional. 1.737.000 valencians i valencianes estan en risc de pobresa o d'exclusió social. I la nostra renda per càpita, a pesar de ser una comunitat amb una gran potencialitat, és del 88% respecte a la mitjana de l'Estat.

El Consell de la Generalitat és conscient d'esta realitat i mai es desviarà del seu principal objectiu, que és superar les desigualtats, recuperar el sentit de la política i reconnectar la Generalitat amb el poble valencià.

No oblidarem mai d'on venim. Com no oblidem les víctimes de l'accident del metro de València, que avui han rebut esta Alta Distinció per part de tots els valencians. La seua cerca de respostes, la seua veu ferida sense descans el cada dia tres a la plaça de la Verge, la seua dignitat...ha estat un clam per a tota la societat.

Les dificultats socials existents no poden ni són obstacle, la crisi no pot ser un obstacle, perquè milers i milers de valencians expressen la seua solidaritat i proclamen la Comunitat Valenciana com una terra d'acollida per a xiquets, per a dones, per a homes que, fugint de la brutalitat, fugint de la guerra, de la mort i de la destrucció, inicien un llarg pelegrinatge per tal d'eixir del malson, buscant desesperadament a Europa un lloc on poder treballar i viure en pau i llibertat. No podem oblidar que abans fórem els valencians, fórem nosaltres els refugiats, fórem els que vam haver de marxar de la nostra terra. Ahir, l'ambaixador de Croàcia deia en un acte, ací a la ciutat de València, que en les darreres setmanes havien arribat, al seu país, 100.000 persones. Croàcia té quasi 1.000.000 d'habitants menys que la Comunitat Valenciana.

I la història ve de lluny. Recordem el nostre gran humanista Joan LLuís Vives i totes aquelles famílies jueves expulsades del Regne de València i de la resta d'Espanya en 1942. Recordem la migració d'aquells que, de la mà del nostre escriptor Vicente Blasco Ibáñez, marxaren cap a Argentina no per l'afany de viure aventures, sinó per l'espenta de la fam.

Recordem l'exili dels que foren forçats a abandonar el seu país per les seues idees, com ara José Ricardo Morales. Un valencià, escriptor, distingit avui amb el Premi Ambaixador de la Comunitat Valenciana. Al novembre complirà 100 anys, d'ací uns dies. I viu a Xile. Allí va fugir amb la seua família a bord del

Winnipeg. El vaixell de l'esperança, que va fletar Pablo Neruda, que arreplegà els republicans espanyols que fugiren després de la guerra civil.

Recordem tots els fills de la nostra terra que hagueren de deixar pares i germans per buscar el sustent de la seua família, allò que no podien aconseguir a la seua casa. En paraules de John Donne *“ningú és una illa, ningú és complet en si mateix, cada home, cada dona, és un tros de continent, una part de la terra...si el mar s'emporta una porció de terra, tota Europa queda disminuïda com si fóra un promontori...o la casa d'un dels seus amics o la teua pròpia. La mort de qualsevol home em disminueix perquè estic lligat a la humanitat...per tant mai goses preguntar-me per qui dobleguen les campanes. Les campanes dobleguen per tu”*. Per tant, com no podem ser terra d'acollida ara?...per què no podem ser terra d'acollida si tantes vegades hem demanat que ens acollirem? Senyores i senyors, ningú pot prohibir la solidaritat.

Hui és el Nou d'Octubre. Què celebrem? Sembla una pregunta retòrica però no ho és tant. Si preguntem a un cristià ens dirà que se celebra la incorporació de València a la cristiandat. Si preguntem a un historiador, que és l'entrada del rei Jaume a la ciutat de València i la construcció dels fonaments d'un futur regne. Si ho fem a un poeta, a un ben estimat poeta, com Vicent Andrés Estellés, la resposta seria: *“És el dia gran d'un gran poble unit, alegre i combatiu”*.

Hui és el 9 d'octubre de 2015. Tal vegada hauríem de celebrar-lo com diu el pròleg del nostre Estatut: el punt d'encontre en la tradició valenciana provinent de l'històric Regne de València es va trobar en la concepció moderna del País Valencià. La resposta, molt probablement la tenim ací, al Saló de Corts del Palau de la Generalitat. En els rostres dels jurats en cap de les viles reials de l'antic regne, que ens recorden quins són els nostres deures i les nostres obligacions. Fou, certament, un morellà, Francesc de Vinatea, jurat en cap de la ciutat de València, qui va protestar davant del Rei pels seus reiterats incompliments dels furs.

I, encara que en esta època i en un sistema polític molt diferent, afortunadament molt diferent, establir certs paral·lelismes no sembla del tot exagerat. Els drets dels valencians en educació, en sanitat, en dependència, no són, ho saben vostés, de la qualitat que haurien de ser. La nostra potència econòmica, turística, els nostres sectors industrials, la nostra agricultura, les nostres universitats veuen com el seu impuls és frenat per la manca de recursos.

Científics com l'alacantina guardonada, Àngela Nieto, de gran prestigi internacional, haurien de comptar amb molts més recursos per a eixa qüestió fonamental que és la investigació. Empresaris que volen una Generalitat que els recolze per a canviar el paradigma, per a passar d'un model productiu que diu allò de *“jo t'ho faig més barat, yo te lo hago más barato”* a *“jo t'ho faig millor”*. Si ho fem més barat seguirem baixant els salaris i seguirem empobrint-nos.

El millor futur es el de *“jo t'ho faig millor... t'ho faig amb disseny, t'ho faig amb més innovació i a un preu més competitiu”*. No podem exercir els mateixos

drets que la resta d'espanyols i espanyoles en estos moments per la falta d'un finançament just. La conseqüència d'esta situació ha resultat discriminatòria i, finalment, ha produït un model desigual en l'Estat espanyol, a Espanya, on hi ha uns ciutadans de primera i uns ciutadans de segona segons els seu lloc de residència.

I això no és un determinisme històric que condemna per sempre els valencians. No volem ser, s'ha dit moltes vegades i és cert, més que ningú. Però no acceptarem que se'ns tracte com si no fórem ningú. Com si fórem invisibles. El temps de les falses ofrenes s'ha acabat. I esta setmana hem donat un primer pas, un pas fort, un pas històric amb la signatura de l'acord per un finançament just per a la Comunitat Valenciana. Un acord entre tots els grups parlamentaris, els agents econòmics i socials i les universitats. A tots ells, començant pels grups polítics de l'oposició, els vull agrair profundament este pas endavant per a millorar el nostre finançament.

Sabem que a partir d'ara no serà fàcil. Mai ha estat res fàcil per als valencians i per als treballadors i les treballadores, i per als ciutadans per a aconseguir drets. Mai se'ns ha regalat res. Caldrà trencar tòpics i la inèrcia de molts anys. Caldrà fer pedagogia, caldrà tindre sang freda, coratge i tota la intel·ligència. I per a aconseguir-ho hem de mantenir esta unitat i fer-la cada dia més gran, sumant al nostre acord a tots i totes, a cada un dels valencians i de les valencianes.

Amb tota solemnitat, avui, este dia Nou d'Octubre, vull dir-los a tots vostés i a tots els valencians que passe el que passe en les properes eleccions generals, el Govern de la Generalitat i el seu president, seran lleials a la paraula donada. I passe el que passe, siga quin siga el nou govern, exigirem sempre allò que ens correspon. Caldrà recordar una vegada més: sense autonomia financera no hi ha autonomia política. Sense el finançament just, l'autogovern cau.

Que quede clar, també, que la viabilitat de la nostra autonomia no es reduïx tampoc només a una qüestió econòmica que han de decidir altres. En gran part, el futur dels valencians i valencianes, el futur d'esta comunitat, el futur de l'autogovern depén de nosaltres, depén d'allò que fem bé nosaltres.

Senyores i senyors, ens trobem en un punt en què cal tornar a reivindicar els millors valors dels valencians. La Comunitat Valenciana superarà tots els entrebancs si recuperem l'esperit de l'esport, si recuperem la cultura del treball, si cada u aporta el seu talent personal al bé comú, si aprendemos de la voluntad de superación de personas como Bernardino Ruiz, un oriolano de noventa años, que hemos visto que está en plena facultad y en plena forma. Y eso, después del esfuerzo cotidiano que significa el ciclismo y lo que va después del ciclismo. Muchas gracias por estar aquí, muchas gracias por representar dignamente a nuestro país.

Y subirse al podio como lo hizo en el Tour de Francia. Tenemos que aprender mucho de los ciclistas, tenemos que aprender mucho para subir todas las montañas, para conseguir ese espacio de libertad, de igualdad, de solidaridad al que aspiramos.

Si aprenem de la figura de Bernat Martínez, subcampió d'Europa i d'Espanya de motos també. Malauradament avui no està entre nosaltres, no està entre nosaltres físicament, però ho està de pensament i de tot cor, perquè lluitava per allò que creia: l'esport.

I també és una alegria poder compartir este dia amb Concha Montaner, un exemple d'atleta. D'obrir camins en temps de dificultat, sobretot, en l'esport femení, que tanta vegades també, com en la nostra comunitat, és invisible.

I com no, la Federació d'Esports Adaptats de la Comunitat Valenciana, que han atés la diversitat i que són, sense dubte, un canal fonamental de la superació de les desigualtats.

I del pilotari Julio Palau, Juliet d'Alginet, que està ben arrelat a eixa pilota valenciana, a l'esport més tradicional dels valencians i valencianes i que ara junts intentarem enaltir.

L'Autonomia Valenciana, senyores i senyors té futur, té futur si som capaços de superar les nostres seculars disputes internes. Cal donar una pas endavant. Els ciutadans de la Comunitat Valenciana han de saber que units ho podem aconseguir tot, units ho podem aconseguir tot i dividits ho podem perdre tot.

D'açò, del treball en equip en saben també molt el centenari equip de futbol de Burjassot i Ana Montañana, la primera valenciana a jugar en la lliga professional dels Estats Units de bàsquet. Eixos valors impregnen el sentiment dels valencians. Els dos han estat reconeguts este matí per la seua inequívoca baralla per persistir contra el pas del temps o per obrir els camins més difícils.

És necessari que de Viraròs a Pilar de la Horadada, des de les Planes d'Utiel-Requena fins a l'horta de València, des del Rincón de Ademuz al Cap de la Nau, s'escolte una veu clara que, per damunt de partidismes i localismes, cante una partitura d'exigència, coresponsabilitat i cohesió.

L'Autonomia Valenciana és viable, si ens sentim orgullosos de la nostra cultura i de la nostra llengua, si seguim l'exemple de persones com Jesús Martínez de Gabeitia, un home cult, un home decent, un home generós, que va donar la seua col·lecció d'art i la seua biblioteca, més de vint-i-tres mil volums, a la Universitat de València. O al guardonat, ben volgut, ben estimat, José Maria Morera, que representa la memòria viva del teatre espanyol de les dècades 60, 70 i 80.

No hi haurà renaixement de la Comunitat Valenciana sense cultura, com deia Rafael Chirbes, l'escriptor que va retratar la corrupció com un metge forense. Cultura és allò que alça del sòl la mirada de l'home i la porta a descobrir l'horitzó. Cultura és avui el que fa que l'animal es pose a caminar a dos potes encara que a voltes eixa posició li provoqe dolor d'esquena.

Senyores i senyors, de la situació en què ens trobem, tots no som responsables, però de buscar l'eixida a esta situació, tots i totes som

responsables. Els valencians i les valencianes hem de tornar a creure en les nostres institucions, confiar en elles, pensar que són fonts de solucions i no de problemes. I això passa necessàriament, perquè les institucions donen resposta als problemes concrets, diaris i quotidians dels valencians i valencianes.

Per a eixa nova cita necessitarem no només un finançament solidari i equitatiu que, per suposat, el necessitarem, el necessitem. Necessitarem de tot el capital humà del qual disposem. Necessitem una societat de dones i homes en plena igualtat. Sense les dones, no hi ha futur, i encara hui, hi ha massa bretxes entre homes i dones.

La situació que patim no la pot resoldre només un govern. Superar l'embús econòmic i social necessita l'esforç, el treball i la complicitat de tota la societat valenciana.

Alguns dels reconeguts avui han estat a la presó per defensar les seues idees, els han viscut, el menyspreu i l'oblit; uns altres s'esforcen dia a dia per qualificar el seu treball i millorar el nostre món. Representen la millor cara d'esta terra i ens donen forces per a seguir endavant. Gràcies a totes i a tots en nom dels valencians.

Senyores i senyors, el 9 d'octubre de 1238 Jaume I va entrar a la ciutat de València. D'això es compleixen avui 677 anys, i huit segles després el seu llegat encara perdura en les institucions autonòmiques. Això, per si mateix, parla de la profunditat de les nostres arrels. Ahir, ho reconeixíem amb les viles reials ací representades, i amb l'alcalde de la ciutat de València, com a representant de totes estes.

Acabe esta meua primera intervenció en un dia tan solemne, com el 9 d'Octubre, recordant els poemes i cançons que han acompanyat els valencians durant més de 50 anys.

Venim, efectivament, d'un silenci antic i molt llarg, com diu Raimon, que avui ha rebut l'alta distinció de la Generalitat, els valencians també cantem les esperances i plorem la poca fe.

Hui tenim motius per a creure en l'esperança d'un futur, un futur digne per al nostre poble, i superar la poca fe d'aquells que per comoditat o cansament han perdut la il·lusió per la Comunitat Valenciana. Nosaltres, com aquells que eixiren, eixírem, als carrers en 1977, volem l'Estatut però el volem amb tots els continguts vigents, amb el màxim respecte i amb la màxima intensitat, que arribe fins a l'últim dels valencians i de les valencianes.

I sempre mirant avant, no està de més recordar els versos que Maximilià Tous va escriure per al que ara és l'himne dels valencians «valencians en peu alçem-se, que nostra veu la llum salude d'un sol novell».

Moltes gràcies.